



Casgliad data presenoldeb: 2025/26

Y casgliad data presenoldeb ar gyfer y flwyddyn academaidd 2025/2026

Cwestiynau cyffredin: Rhestr gyfeirio gyflym

Dyddiad cyhoeddi: Mai 2026
Fersiwn: 1.0

Casgliad data presenoldeb: 2025/26

Cynulleidfa

Penaethiaid ysgolion a gynhelir ac awdurdodau lleol.

Trosolwg

Llywodraeth Cymru sy'n darparu'n cwestiynau cyffredin hyn i helpu'r gynulleidfa uchod i gydymffurfio â'u dyletwyddau statudol.

Camau angenrheidiol

Rhaid i bob ysgol babanod, cynradd, uwchradd, canol ac arbennig a gynhelir yng Nghymru gwblhau dychweliad presenoldeb.

Manylion pellach

Os oes angen mwy o gyngor arnoch ar lenwi unrhyw ran o'r casgliad presenoldeb yma, cysylltwch â'ch awdurdod lleol yn y lle cyntaf.

Dylid anfon ymholiadau am y ddogfen hon at:

Strategaeth Rheoli Gwybodaeth
Tîm Casglu Data
Cangen Gwybodaeth Ysgolion
Y Gyfarwyddiaeth Addysg
Llywodraeth Cymru
Parc Cathays
Caerdydd
CF10 3NQ
Ffôn: 0300 062 5014 / 0300 025 3358
E-bost: IMS@llyw.cymru / PLASC@llyw.cymru



@LIC_Addysg



@AddysgCymru

Copïau ychwanegol

Mae'r ddogfen yma ar gael ar wefan Llywodraeth Cymru yn llyw.cymru.

Mae'r ddogfen yma hefyd ar gael yn Saesneg.
This document is also available in English.



1. Effeithiodd y tywydd gwael a gawsom yn ystod y gaeaf eleni ar fy ysgol; sut dylwn i gofnodi hynny fel rhan o'r datganiad presenoldeb?

Os bydd ysgol yn cau yn gyfan gwbl oherwydd tywydd gwael, nid oes eisiau cymryd y gofrestr bresenoldeb. Os bydd ysgol yn parhau ar agor i rai o'i disgyblion ond bod y tywydd yn rhwystro eraill rhag cyrraedd gan nad yw'r bysiau ysgol yn rhedeg a.y.b, rhaid cofnodi absenoldebau'r disgyblion trwy ddefnyddio Cod Y, sef heb fod angen mynychu.

Er enghraifft: os yw ysgol ar agor am 360 o sesiynau (180 diwrnod) o fewn blwyddyn academaidd ac mae myfyriwr yn mynychu pob un o'r 180 diwrnod, yna byddent yn cyflawni cofnod presenoldeb o 100%. Os yw'r myfyriwr yn methu mynychu ysgol un diwrnod o ganlyniad i dywydd eithafol, yna gellir cofnodi ei absenoldeb gan ddefnyddio cod Y (heb fod angen mynychu). Pan ddefnyddir cod Y bydd System Rheoli Gwybodaeth yr Ysgol yn ailgyfrif nifer y sesiynau mae rhaid i'r myfyriwr fynychu o 360 i 358 (179 diwrnod), gan ganiatáu cofnod presenoldeb o 100% i'r myfyriwr.

Os yw'r ysgol yn agor er gwaethaf tywydd gwael ac yn ymwybodol y byddai myfyriwr wedi gallu cyrraedd yr ysgol yn ddiogel ond heb wneud, wedyn dylai absenoldeb y myfyriwr cael ei gofnodi gan ddefnyddio'r cod absenoldeb priodol.

2. Mae disgybl yn derbyn ei addysg yn y cartref yn y bore. Nid yw'n derbyn unrhyw fath o addysg yn y prynhawn. Pa god ddylwn i ei ddefnyddio ar gyfer sesiwn cofrestru'r prynhawn?

At ddibenion amddiffyn plant, bydd angen i sesiwn cofrestru'r prynhawn gael ei gofnodi fel absenoldeb awdurdodedig. Os yw'r plentyn yn derbyn addysg yn y cartref oherwydd gofynion meddygol y disgybl yna dylid defnyddio Cod 1 ar gyfer cofrestru'r prynhawn. Os yw plentyn yn derbyn addysg yn y cartref at ddibenion ar wahân i ofynion meddygol rhaid defnyddio Cod C ar gyfer cofrestru'r prynhawn.

3. Os bydd disgybl wedi'i wahardd ond yn mynychu Uned Cyfeirio Disgyblion yn y cyfamser, sut mae cofnodi ei bresenoldeb?

Tra bydd plentyn wedi'i wahardd, ni chaiff fynychu'r ysgol y cafodd ei wahardd ohoni, a byddai'n rhaid ei gofrestru fel absenoldeb awdurdodedig gan ddefnyddio cod E, hyd yn oed os bydd yn mynychu Uned Cyfeirio Disgyblion (UCD) neu ryw ddarpariaeth arall yn ystod y cyfnod perthnasol. Mewn sefyllfaoedd tebyg, dylai'r ysgol ddefnyddio cod E ac nid cod B - addysgir oddi ar y safle, oni bai bod yr ysgol wedi gwahardd y plentyn yn benodol o'r ysgol a heb wahardd y disgybl o'r ddarpariaeth UCD ar y diwrnodiau y mae nhw i fod i fynychu'r UCD (gweler adran 1.7.3 [Gwahardd o ysgolion ac unedau cyfeirio disgyblion](#)). Os trefnwyd darpariaeth yn unol ag 1.7.3, yna dylid cofnodi presenoldeb ar y diwrnodiau hyn fel B neu D yn dibynnu a ydynt wedi'u cofrestru'n ddeuol ai peidio.

4. Bydd nifer o ysgolion (Babanod/Cynradd) yn cyfuno o fis Medi. A oes unrhyw argymhellion gennych ar gyfer dychwelyd data presenoldeb mewn perthynas â disgyblion yr ysgolion sydd wedi cyfuno?

Cewch naill ai gyflwyno'r data o'r ddwy hen ysgol ym mis Medi, neu caiff yr ysgol newydd gyflwyno'r data i gyd. Byddai'n rhaid ichi roi gwybod inni ymlaen llaw pa ffordd sydd orau gennych er mwyn inni allu bod yn siŵr bod y niferoedd a'r enwau wedi'u nodi'n gywir ar Fenter Cyfnewid Data Cymru (DEWi) ar gyfer casglu data ym mis Medi. O ran ystod y dyddiadau, rhaid bod y data'n cael eu casglu ar gyfer y flwyddyn academaidd gyfan.

5. Rydym yn ystyried symud y cofrestru prynhawn, a'i wneud yn union cyn torri am ginio. A gawn ni wneud hyn?

Na chewch. O dan y gyfraith, mae'n rhaid i ysgolion lenwi'r gofrestr bresenoldeb ar **ddechrau sesiwn y bore** a hefyd unwaith yn ystod sesiwn y prynhawn. Rhaid i'r cofrestru prynhawn ddigwydd ar ddechrau neu yn ystod y sesiwn, nid ar ddiwedd y sesiwn flaenorol nac yn ystod y toriad rhwng y sesiynau.

6. Mae un o'n hysgolion uwchradd wedi lanlwytho'i data presenoldeb ar DEWi. Mae'n ymddangos imi fod yr adroddiad yn Word yn rhoi'r data mewn canrannau, ond bod y pdf yn defnyddio rhifau. A oes modd newid hynny fel y gellir lawrlwytho rhifau a chanrannau mewn Word ac mewn pdf fel ei gilydd?

Cafodd y ddau fformat eu creu i ddangos y ddau dabl, y canrannau a'r rhifau gwirioneddol, ar draws dwy dudalen. Felly, gallwch ddewis unrhyw un o'r fformatau ar gyfer pa bynnag dabl yr ydych am ei ddefnyddio.

7. A allwch gadarnhau a fydd data presenoldeb yn cael eu casglu ar gyfer ysgolion arbennig?

Bydd data presenoldeb yn cael eu casglu ar gyfer ysgolion arbennig, ond fe'u cesglir ar bapur, nid ar lefel y disgyblion y'u cesglir, a [Llywodraeth Cymru](#) fydd yn gwneud hyn yn uniongyrchol.

8. Beth yw'r cod cywir ar gyfer disgyblion sy'n gorffen eu harholiadau ddiwedd mis Mehefin gan mai mis Gorffennaf yw diwedd y tymor yn swyddogol.

Mae'n dibynnu ar grŵp blwyddyn y disgybl. Dylai pob dosbarth, ac eithrio blwyddyn 11, fod yn ôl yn yr ysgol yn cael addysg. Os nad ydynt, dylent gael eu cofnodi'n absennol. Mae'r sefyllfa ychydig yn wahanol i ddisgyblion blwyddyn 11 am na fyddai disgwyl iddynt ddod yn ôl. Am y rheswm hwn, dim ond hyd at wyl y banc olaf mis Mai y byddwn yn casglu data am bresenoldeb mewn ysgolion uwchradd oherwydd yr amrywiadau wrth gofnodi presenoldeb.

9. Mae gen i ddisgybl sy'n cael ei addysgu gartref 2 ddiwrnod yr wythnos o dan ein polisi dysgu hyblyg. Pa god ddylwn i ei ddefnyddio ar gyfer y diwrnodau pan nad yw'r disgybl yn yr ysgol?

Bydd angen ichi ddefnyddio Cod C. Fel ysgol, rydych wedi cytuno i'r trefniant dysgu hyblyg ac wedi awdurdodi absenoldeb y disgybl.

10. Pa god ddylwn i ei ddefnyddio pan fydd staff addysgu ar streic?

Bydd angen ichi ddefnyddio Cod Y. Efallai y bydd rhai o'r staff wedi mynd i'r ysgol, felly efallai mai dim ond rhan o'r ysgol yr oedd angen ei chau.

11. Pen derfynodd un disgybl symud i ysgol arall. Cafodd ei gadw ar y gofrestr nes iddo symud i'r ysgol newydd, ond nid oedd yn dod i'r ysgol yn ystod y cyfnod hwn. A allaf ddefnyddio cod X neu Y ar gyfer y sesiynau?

Na chewch. Os nad oedd y disgybl yn mynd i'r ysgol yn ystod y cyfnod hwn, roedd yn absennol o'r ysgol.